

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארציות

י' בחשוון התשע"א

מבחן הסמכה בהלכות שבת

- א. חלק א' (עיון) יש לענות על שבע שאלות בלבד חלק זה הינו 70 אחוז מציון הבחינה.
- ב. חלק ב' (בקיאות) יש לענות על חמש שאלות בלבד, חלק זה הינו 30 אחוז מציון הבחינה.
- ג. יש לנמק התשובות ולציין את כל מקורות ההלכה, (גמרא, ראשונים, שו"ע וכו')
- ד. בתשובתך נא התמקד בנידון השאלה. (אין להאריך בענינים שאינם נוגעים לשאלה)
- ה. השתדל לכתוב כל תשובה בדף נפרד.

עיון חלק א'

1. מלאכת מלבן :

- א. עור רך או קשה האם מותר לסוחטו או לכסכו או לשכשכו?
- ב. האם מותר לנגב כוס רטובה ממים או מיין? פרט.
- ג. מהם התנאים שמותר לנער בגד בשבת? ומהי הגדרת 'קפיד'?

2. טלטול מת ודין בסיס:

- א. מת המוטל בבית או בחצר, פרט באלו אפנים הותר לטלטלו?
- ב. פרט דיני טלטול מן הצד ודיני טלטול בגופו אף שלא ביחס למת, ציין דוגמאות המובאות בהלכה.
- ג. ציין מספר דוגמאות לדבר איסור המונח על דבר היתר ואינו נאסר מדין בסיס, נמק.

3. מוקצה :

- א. דבר שעלול להזיק בבית או ברשות הרבים בשבת האם ומתי מותר לטלטלו?
- ב. דבר שאינו כלי האם צריך מעשה או ייחוד על מנת לטלטלו?
- ג. בהמה שנשחטה בשבת לחולה שיש בו סכנה – האם היא מוקצה ומדוע?
- ד. דבר מוקצה המונח בחמה, או במקום שיש בו דליקה, האם מותר לטלטלו?

4. אוהל:

- א. האם יש בעשיית מחיצה משום אוהל? וחווה דעתך בדין סוכה שהוכשרה ע"י חוטי לבוד וחוט אחד ניתק ממקום חיבורו בשבת האם יהיה מותר להחזירו למקומו?
- ב. האם מותר ליתן שעוה או שמן עב או דבר מאכל כפי נקב לסותמו? והאם מותר לסתום ארובה של תנור או של גג בשבת ע"י כר וכדו'?
- ג. דלת של שידה שיצאה מהציר האם מותר להחזירה?

5. מבשל:

- א. האם מותר ליתן תבשיל קרוש במקום שהיד סולדת בו?
- ב. תבשיל העומד על האש או שהוסר ממנו האם מותר להגיס בו, או להוציא ממנו בכף, לכתחילה ובדיעבד (אם מותר לאוכלו)? פרט.
- ג. האם מותר להוסיף מים חמים מכ"ר לקדירה העומדת על האש, ומדוע?

6. רפואה בשבת:

- א. ת"ר רטיה שפירשה מעל גבי מכה מחזירין אותה בשבת וכו' - באר דעות הראשונים באופני האיסור וההיתר ומהו פסק ההלכה.
- ב. מאכל ומשקה שאינו של בריאים האם מותר לאוכלו ולמי? פרט.
- ג. האם מותר לשים פתילה בשבת למי שסובל מעצירות?

2/...

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הכהינות הארצית

-2-

7. מלאכת קורע:

- א. הקורע נייר בשבת האם ומשום מה חייב?
- ב. הפותח אגרת בשבת מה דינו?
- ג. הקורע בשבת שלא על מנת לתפור האם חייב חטאת?

8. פסיק רישא :

- א. כתוב דעת הפוסקים בדין פס"ר דלא ניחא ליה בשבת :
 1. במלאכה דאורייתא ובמלאכה דרבנן.
 2. בדין ספק פסיק רישא, וציין מקרה שדנו בו הפוסקים.
- ב. מהי הגדרת 'דלא ניחא ליה'?
- ג. האם מותר לסרק ראשו בשבת? פרט ונמק.

בקיאות חלק ב'

1. קידוש

- א. ראוּבן השומע את שכנו מקדש האם יוצא ידי חובה? פרט.
- ב. האם אפשר לקדש בחושך?
- ג. המקדש בביתו האם יכול הוא לאכול בסוכה?

2. הבדלה:

- א. נר שהודלק בשבת לצורך חולה שיש בו סכנה, או שהדליקו הגוי עבור עצמו – האם ניתן לברך עליו ברכת הנר?
- ב. נר של בית הכנסת, או גחלים לוחשות האם אפשר לברך עליהם?

3. הדלקת הנר:

- א. אשה העושה תנאי שאינה מקבלת שבת בהדלקת הנר האם יועיל לה תנאי זה להיות מותרת בעשיית מלאכה? ומתי תברך אשה זו ברכת הנר?
- ב. המתארח בסעודת ליל שבת אצל אחרים וחוזר ללון בביתו, האם עליו להדליק נר של שבת? והיכן?

4. אמירה לגוי

- א. קצץ עם הגוי קודם השבת שידליק לו נר או יתפור לו בגד האם מותר ליהנות ממנו בשבת?
- ב. גוי שהדליק נר או מדורה עבור עצמו או עבור ישראל האם ובאיזה אופנים מותר ליהנות ממנו?

5. רחיצה

- א. הרוחץ בנהר האם בעלייתו מותר לו לחמם גופו או ידיו כנגד המדורה? נמק.
- ב. האם מותר לרוחץ את הקטן לפני המילה וכן לאחר המילה ביום השני או השלישי למילתו?
- ג. האם מותר להניח על בטנו כלי שיש בו מים חמים, או מגבת חמה למי שחושש במעיו?

6. צמחים והשימוש בהם בשבת:

- א. האם מותר ליתן עצי בשמים או פרחי נוי במים בשבת?
- ב. ערסל או נדנדה המחוברים לעץ או ליתד היוצא ממנו האם מותר להתנדנד עליהם בשבת?

בהצלחה.